

STORTINGET

Innst. 79 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 109 LS (2022–2023)

Innstilling fra justiskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutninger nr. 21/2023 og 22/2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/1148 og forordningene (EU) 2018/151 og (EU) 2019/881

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet ber i proposisjonen om Stortingets samtykke til godkjenning av to beslutninger i EØS-komiteen. I tillegg foreslås det i proposisjonen en ny lov om digital sikkerhet. Det vises til egen innstilling om lovsaken.

EØS-komiteen fattet to beslutninger 3. februar 2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av NIS-direktivet, gjennomføringsforordningen til NIS-direktivet og cybersikkerhetsforordningen. Beslutningene ble fattet med forbehold om Stortingets samtykke, da gjennomføringen i norsk rett nødvendigvis gjør lovendring, jf. Grunnloven § 26 annet ledd. Stortinget inviteres gjennom denne proposisjonen til å samtykke i godkjenning av EØS-komiteens beslutning.

Rettsaktene er en del av EUs cybersikkerhetsstrategi, som har som formål å sikre et globalt og åpent internett med sterkt vern mot risiko for at grunnleggende rettigheter og friheter i Europa kan bli truet. Et styrket samarbeid i EUs regi vil være av stor betydning for å løse fremtidige utfordringer innen digital sikkerhet. Det er viktig at Norge sikres en plass i dette samarbeidet, da nåværende og fremtidige utfordringer ikke kan løses av én stat alene.

Nettverks- og informasjonssystemer er forbundet med hverandre, og store forstyrrelser i ett land kan få konsekvenser for andre land. Nettverks- og informasjonssystemers robusthet og stabilitet, samt kontinuiteten i de sentrale tjenestene, er avgjørende for et velfungerende indre marked og særlig for det digitale indre markedes videreutvikling.

Både NIS-direktivet og cybersikkerhetsforordningen har som hovedformål å forbedre det indre markedes funksjon. NIS-direktivet har direkte innvirkning på berørte tilbyders rammevilkår og indirekte for alle andre virksomheter ved at sikkerheten i sentral infrastruktur blir bedret.

Gjeldene forordning om ENISA (som erstattes av cybersikkerhetsforordningen) er en del av EØS-avtalen og i dag gjennomført i ekomregelverket. Erfaringen fra arbeidet i ENISA er at byrået bidrar med viktige innsikter og bidrag innen digital sikkerhet som det ut fra et norsk standpunkt er ønskelig å delta i og være med på å forme.

Sertifisering av IKT-produkter, IKT-tjenester og IKT-prosesser vil etter forordningen inntil videre være frivillig. Innen en viss tid skal EU-kommisjonen ha gjort en første vurdering av hvorvidt enkelte sertifiseringsordninger skal gjøres obligatoriske. Det vil i første omgang være snakk om sektorer som er omfattet av NIS-direktivet. Flere norske virksomheter vil dermed kunne bli bundet av krav om sertifisering av IKT-produkter, IKT-tjenester eller IKT-prosesser. Ettersom leverandører av slike tjenester ofte er globale og/eller europeiske, er felles-europeiske løsninger riktig.

Forslag til lov om digital sikkerhet med tilhørende forskrifter vil gjennomføre NIS-direktivet. Gjennomføringsforordningen og cybersikkerhetsforordningen vil tas inn i norsk rett i sin helhet ved inkorporering i for-

skrift med hjemmel i forslag til ny lov om digital sikkerhet.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Odd Harald Hovland, Hadia Tajik og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Ivar B. Prestbakmo og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, lederen Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wettrhus Thorsvik, viser til at Justis- og beredskapsdepartementet i proposisjonen ber om Stortingets samtykke til godkjenning av to beslutninger i EØS-komiteen. I tillegg foreslås det i proposisjonen en ny lov om digital sikkerhet. Komiteen viser til egen innstilling om lovsaken.

Komiteen merker seg at både NIS-direktivet og cybersikkerhetsforordningen har som hovedformål å forbedre det indre markedes funksjon. Rettsaktene er en del av EUs cybersikkerhetsstrategi, som har som formål å sikre et globalt og åpent internett med sterkt vern mot risiko for at grunnleggende rettigheter og friheter i Europa kan bli truet.

Komiteen viser til at et styrket samarbeid i EUs regi vil være av stor betydning for å løse krevende fremtidige utfordringer innen digital sikkerhet. Norge bør sikres en plass i dette samarbeidet, da nåværende og fremtidige utfordringer ikke kan løses av én stat alene.

Komiteen støtter forslaget om at Stortinget skal samtykke i godkjenning av EØS-komiteens beslutninger nr. 21/2023 og 22/2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/1148 og forordningene (EU) 2018/151 og (EU) 2019/88.

Merknader fra utenriks- og forsvarskomiteen

Justiskomiteen sendte 7. november 2023 foreløpig avgitt innstilling til utenriks- og forsvarskomiteen, som i brev av 14. november 2023 opplyste at den ikke hadde ytterligere merknader enn det som fremkommer i justiskomiteens innstilling.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

- Stortinget samtykker i godkjenning av
1. EØS-komiteens beslutning nr. 21/2023 av 3. februar 2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/1148 av 6. juli 2016 om tiltak for å sikre et høyt felles nivå for sikkerhet i nettverks- og informasjonssystemer i hele Unionen og Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2018/151 av 30. januar 2018 om fastsettelse av regler for anvendelse av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/1148 med hensyn til ytterligere spesifisering av de elementene som tilbydere av digitale tjenester skal ta hensyn til for å håndtere risikoene knyttet til sikkerheten i nettverks- og informasjonssystemer, og av parametrene for å avgjøre om en hendelse har en betydelig innvirkning.
 2. EØS-komiteens beslutning nr. 22/2023 av 3. februar 2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/881 av 17. april 2019 om ENISA (Den europeiske unions cybersikkerhetsbyrå), om cybersikkerhetskertifisering av informasjons- og kommunikasjonsteknologi og om oppheving av forordning (EU) nr. 526/2013 (cybersikkerhetsforordningen).

Oslo, i justiskomiteen, den 21. november 2023

Per-Willy Amundsen

leder

Ingvild Wettrhus Thorsvik

ordfører